

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів
України
від 27 грудня 2017 р. № 1079
(в редакції постанови Кабінету
Міністрів України
від 2019 р. №)

ПОРЯДОК

направлення громадян України за кордон для лікування

1. Направленню за кордон для лікування підлягають громадяни України за умови неможливості надання необхідної медичної допомоги закладами охорони здоров'я України, що підтверджується висновком групи експертів МОЗ відповідного профілю.

2. Направлення громадян за кордон для лікування (далі – громадянин) ініціюється обласними та Київськими та Севастопольськими міськими лікарнями, а також закладами охорони здоров'я України, підпорядкованими міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади. Клопотання щодо необхідності направлення громадянина за кордон для лікування надсилаються відповідними закладами охорони здоров'я до Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

3. Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади на підставі заяви громадянина (його законного представника) протягом 10 днів забезпечують підготовку та подання Комісії МОЗ з питань направлення за кордон для лікування (далі - Комісія) для розгляду таких документів:

заяви громадянина, який потребує направлення за кордон для лікування або його законного представника (Додаток 1);

виписки із медичної карти стаціонарного хворого, який потребує направлення за кордон для лікування, закладу охорони здоров'я обласного рівня (Додаток 2) із зазначенням причин неможливості надання необхідної медичної допомоги закладами охорони здоров'я України;

листа-направлення від Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади до МОЗ із переліком наданих документів (далі – лист-направлення);

відомостей про доходи та майновий стан громадянина та членів сім'ї (Додаток 3);

згоди на обробку персональних даних відповідно до законодавства;

зобов'язання громадянина або його законного представника подати (не пізніше ніж через місяць з часу повернення громадянина на територію України після проведеного лікування за кордоном за направленням Комісії) до МОЗ письмову інформацію (звіт) (Додаток 4) про обсяги проведеного лікування та обсяги коштів, витрачених на лікування громадянина, надану іноземним закладом охорони здоров'я, або у разі неможливості отримання громадянином від зазначеного закладу інформації про обсяги таких коштів - письмову відмову, надану закладом;

зобов'язання громадянина або його законного представника подати (не пізніше ніж через місяць з часу повернення громадянина на територію України після проведеного лікування за кордоном за направленням Комісії) Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, епікріз або інший медичний документ, який відповідає епікрізу за термінологією законодавства України, іноземного закладу охорони здоров'я, або у разі неможливості отримання громадянином від зазначеного закладу такої інформації - письмову відмову, надану закладом.

4. У разі надходження неповного пакету документів, зазначених у пункті 3 цього Порядку, МОЗ протягом одного робочого дня після реєстрації пакету документів звертається до Міністерства охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади та громадянина у спосіб, зазначений у його заяві, з повідомленням про відсутність повного пакету документів із зазначенням назви відсутнього документу та необхідного змісту та встановлює строк на усунення недоліків, але не більше ніж 10 днів.

Після подання повного пакету документів, вказаних у пункті 3 цього Порядку, листу-направленню присвоюється єдиний реєстраційний індекс.

5. Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади:

проводять постійний моніторинг після відправлення в МОЗ листа-направлення стану здоров'я громадянина, забезпечують організацію надання необхідної медичної допомоги, про що подають щоквартально звіти до МОЗ;

у разі зміни стану здоров'я громадянина, що унеможливило направлення його за кордон для лікування, або смерті громадянина інформують про це невідкладно, але не пізніше ніж протягом трьох робочих днів після виникнення зазначених обставин Комісію з поданням їй підтвердних документів;

забезпечують до прийняття Комісією рішення про направлення громадянина за кордон для лікування диспансерний нагляд за місцем його проживання та подають Комісії інформацію про стан здоров'я громадянина не рідше ніж один раз на місяць;

у разі неможливості подання інформації про стан здоров'я громадянина та здійснення належного контролю за ним письмово повідомляють про це Комісію протягом семи календарних днів з часу виникнення таких обставин.

6. Правовий статус Комісії МОЗ з питань направлення за кордон для лікування визначається Положенням, затвердженим МОЗ. Персональний склад Комісії та її чисельність затверджуються МОЗ.

До складу Комісії можуть входити представники Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції, Служби безпеки (за згодою).

7. Після надходження до МОЗ повного пакету документів, зазначених у пункті 3 цього Порядку, МОЗ протягом трьох робочих днів з дати його реєстрації направляє до групи експертів МОЗ за профільним напрямком знеособлену копію висновку із медичної карти стаціонарного хворого, який потребує направлення за кордон для лікування без зазначення закладу охорони здоров'я, що його видав, стосовно підготовки висновку щодо питання направлення для лікування за кордон у разі необхідності надання того чи іншого виду медичної допомоги громадянину та неможливості її надання в закладах охорони здоров'я України. Група експертів надає МОЗ протягом п'яти робочих днів з дня отримання документів відповідний висновок (Додаток 5), який реєструється у журналі обліку (Додаток 6). Рекомендації щодо направлення громадянина за кордон для лікування приймаються більшістю голосів від складу груп експертів.

Рішення щодо оплати лікування приймається Комісією з урахуванням майнового стану громадянина, який подається у вигляді відомостей про доходи та майновий стан громадянина та членів сім'ї.

У разі, якщо у висновку групи експертів МОЗ містяться рекомендації стосовно додаткового обстеження громадянина чи інші пропозиції стосовно лікування, питання направлення громадянина за кордон для лікування виноситься на наступному засіданні Комісії за наявності висновку груп експертів із зазначенням виконання рекомендацій.

У разі, якщо немає остаточного висновку групи експертів, Комісія може направити висновок на доопрацювання експертами. Висновок має бути доопрацьований протягом п'яти робочих днів або у інший обґрунтований строк, встановлений Комісією.

Комісія повідомляє громадянина у спосіб, зазначений у його заяві, про дату засідання за тиждень до його початку. Протягом зазначеного строку громадянин повідомляє Комісію про повну або часткову оплату лікування третіми особами.

У разі сумнівів у членів Комісії щодо достовірності даних, Комісія може зупинити розгляд справи до отримання додаткової інформації. Розгляд справи

продовжується у загальному порядку протягом трьох днів після отримання додаткової інформації.

У такому випадку Комісія має право прийняти рішення про доручення відповідним структурним підрозділам МОЗ про направлення повідомлення до правоохоронних та контролюючих органів щодо обставин, які можуть свідчити про можливе вчинення правопорушень. Розгляд такої справи має бути призупинений до отримання відповідної інформації від правоохоронних та контролюючих органів.

8. МОЗ здійснює оплату лікування громадянина за кордоном в межах бюджетних асигнувань, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, за відповідною бюджетною програмою.

Рішення про оплату вартості лікування громадянина за кордоном приймається Комісією за наявності відповідних щомісячних бюджетних асигнувань та на підставі офіційного документа, що підтверджує вартість лікування громадянина, з урахуванням наявності у громадянина, його сім'ї можливості покриття витрат на оплату вартості лікування за рахунок власних коштів, можливості покриття витрат за рахунок коштів бюджету Автономної Республіки Крим, місцевого бюджету, а також фінансової допомоги підприємств, установ, організацій та їх об'єднань незалежно від форми власності, громадських організацій, благодійних фондів та фізичних осіб.

Під час прийняття Комісією рішення про оплату вартості лікування обов'язковому врахуванню підлягає інформація про здійснення повної або часткової оплати вартості лікування громадянина з інших джерел. Громадянин (його законний представник) зобов'язаний до дати відповідного засідання Комісії повідомити її в письмовій формі про всі (у тому числі часткові) оплати вартості лікування, зазначеної у фінансових документах про вартість лікування (рахунок, інвойс тощо) іноземного закладу охорони здоров'я, зокрема здійснені безпосередньо громадянином (його законним представником), членами його родини чи третіми фізичними та юридичними особами (у тому числі українськими та іноземними благодійними фондами, громадськими організаціями, окремими громадянами тощо), в разі здійснення такої оплати.

На підставі рішення Комісії про оплату вартості лікування громадянина за кордоном видається відповідний наказ МОЗ про направлення громадянина за кордон для лікування та оплату такого лікування.

Сума витрат та відповідальність сторін визначається на підставі письмових домовленостей з відповідними іноземними закладами охорони здоров'я у разі їх наявності.

9. Комісія приймає рішення про направлення за кордон для лікування до іноземних закладів охорони здоров'я, з якими наявні письмові домовленості (угоди, договори, меморандуми тощо) про співпрацю у сфері охорони здоров'я та забезпечення лікування громадян у таких закладах (клініках).

МОЗ надсилає невідкладно, але не пізніше ніж протягом трьох днів з дня надходження висновку групи експертів МОЗ щодо неможливості надання необхідної допомоги закладами охорони здоров'я України інформацію про

громадянина до іноземних закладів охорони здоров'я, з якими наявні зазначені письмові домовленості, для отримання погодження щодо прийняття громадянина на лікування та документа, що підтверджує вартість лікування.

У разі відсутності можливості лікування громадянина в іноземних закладах охорони здоров'я (клініках), з якими наявні письмові домовленості, МОЗ за сприяння МЗС здійснює пошук іншого необхідного іноземного закладу охорони здоров'я (клініки) з метою підписання письмової домовленості (угоди, договору, меморандуму тощо) для подальшого направлення громадян на лікування в установленому порядку.

Громадянин може самостійно укласти домовленості (угоди, договори, меморандуми тощо) з іноземними закладами охорони здоров'я. У такому випадку МОЗ направляє запит в іноземний заклад охорони здоров'я (клініку) з метою перевірки платіжних реквізитів та вартості лікування, а також щодо з'ясування розміру здійснення оплати лікування з інших джерел. У випадку наявності домовленостей з іншим іноземним закладом охорони здоров'я Комісія має право направити громадянина на лікування у заклад охорони здоров'я з меншою вартістю послуг ураховуючи наявну інформацію (попередні оплати, письмові домовленості з закладами охорони здоров'я тощо).

10. Витрати, пов'язані з направленням громадянина за кордон для лікування, можуть включати лише оплату вартості лікування, діагностики (як частини лікувального процесу) і відшкодування вартості проїзду громадянина та (за рішенням Комісії) однієї особи, що його супроводжує, до місця лікування та їх повернення, а також оплату банківських послуг.

Після прийняття Комісією позитивного рішення про направлення та оплату вартості лікування громадянина за кордоном до здійснення фактичної оплати вартості такого лікування МОЗ надає відповідному іноземному закладу охорони здоров'я інформаційний лист про прийняте Комісією рішення. Такий лист надається протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення Комісією на запит громадянина, його законного представника або іноземного закладу охорони здоров'я.

11. Витрати на оплату вартості лікування, діагностики і відшкодування вартості проїзду громадянина та осіб, що його супроводжують, до місця лікування та їх повернення, а також на оплату банківських послуг громадянам, які самостійно виїхали для лікування до іноземних закладів охорони здоров'я, відшкодуванню не підлягають.

У разі коли громадянин виїхав для лікування до іноземного закладу охорони здоров'я після реєстрації пакету документів та до прийняття Комісією рішення про направлення за кордон для лікування та оплату вартості такого лікування, оплата вартості лікування здійснюється з дати прийняття Комісією рішення про направлення за кордон для лікування на підставі уточненого документа, що підтверджує вартість лікування.

12. Наказ МОЗ про направлення за кордон для лікування громадянина та оплату вартості такого лікування видається не пізніше ніж через 5 робочих днів з дати прийняття Комісією рішення.

13. Оплата вартості лікування в іноземному закладі охорони здоров'я здійснюється МОЗ не пізніше ніж протягом 15 робочих днів з дати видання наказу МОЗ про направлення громадянина за кордон для лікування та оплати вартості такого лікування.

14. Для покриття витрат, пов'язаних з направленням громадянина за кордон для лікування, можуть використовуватися кошти: громадянина чи його сім'ї; державного бюджету (передбачені на цю мету за відповідною бюджетною програмою); бюджету Автономної Республіки Крим; місцевого бюджету; кошти підприємств, установ, організацій та їх об'єднань незалежно від форми власності; кошти громадських організацій, благодійних фондів та окремих фізичних осіб.

15. Оформлення документів для виїзду за кордон для лікування здійснюється в установленому законодавством порядку.

Органи державної влади зобов'язані сприяти виїзду громадян за кордон і перебуванню на території іноземної держави на період лікування.

Для забезпечення оформлення документів для виїзду за кордон МОЗ надає громадянину, направленому за кордон для лікування, або його законному представникові такі документи:

витяг з протоколу (протоколів) рішення Комісії про направлення громадянина за кордон для лікування та оплати вартості такого лікування - протягом двох робочих днів з дати оформлення протоколу;

копію платіжного доручення або інше підтвердження фактичної оплати МОЗ вартості лікування в іноземному закладі охорони здоров'я - протягом трьох робочих днів з дати здійснення оплати.

За наявності та у разі потреби громадянину або його законному представнику можуть бути надані відповідно до законодавства інші документи, необхідні для оформлення виїзду громадянина за кордон для лікування.

16. Громадянин (його законний представник) зобов'язаний не пізніше ніж через місяць з часу повернення громадянина на територію України після проведеного лікування за кордоном за направленням Комісії надати МОЗ письмову інформацію (звіт) про обсяги проведеного лікування та обсяги коштів, витрачених на лікування громадянина.

У разі відмови іноземного закладу охорони здоров'я надати громадянину інформацію про обсяги коштів, витрачених на лікування, громадянин подає до МОЗ письмове підтвердження відмови закладу подати відповідну інформацію.

У разі ненадання громадянином відповідної інформації МОЗ звертається до іноземних закладів охорони здоров'я із запитом про отримання інформації про обсяги коштів, витрачених на лікування, з детальним кошторисом і переліком медичних маніпуляцій, операцій та інших процедур, про строк перебування, деталізовані додаткові витрати та (за наявності) залишки коштів, що не були використані іноземним закладом охорони здоров'я на лікування відповідного громадянина.

17. Громадянин (його законний представник) зобов'язаний не пізніше ніж через місяць з часу повернення громадянина на територію України після проведеного за кордоном лікування за направленням Комісії надати Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, епікріз або інший медичний документ, який відповідає епікрізу за термінологією законодавства України, іноземного закладу охорони здоров'я.

У разі відмови іноземного закладу охорони здоров'я надати громадянину епікріз, громадянин подає до МОЗ письмове підтвердження відмови закладу подати відповідну інформацію.

18. Підставою відмови в направленні громадян України за кордон для лікування є:

ненадання до МОЗ повного пакету документів, зазначених у пункті 3 та 4 цього Порядку у строк до 10 днів після реєстрації пакету документів (за винятком згоди на обробку персональних даних відповідно до законодавства та випадків, передбачених пунктом 7 цього Порядку);

отримання висновку групи експертів МОЗ про відсутність підстав для направлення громадянина за кордон для лікування;

письмова відмова громадянина (його законного представника) від лікування;

смерть громадянина;

наявність підтвердженої інформації щодо надходження у повному обсязі коштів на рахунок іноземного закладу охорони здоров'я від юридичних, фізичних осіб, благодійних фондів та інших джерел, не заборонених законодавством. У випадку часткової оплати лікування з інших джерел, залишок коштів сплачується з державного бюджету або наявність достатньої кількості коштів для відшкодування лікування на рахунках громадянина, отриманих з благодійних фондів або інших джерел;

повідомлення експертів МОЗ, закладу охорони здоров'я або структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій про невиконання громадянином рекомендації групи експертів МОЗ стосовно лікування або додаткових обстежень;

по закінченню 365 календарних днів з дати реєстрації пакету документів, окрім випадків, коли вказаний строк сплив у зв'язку з відсутністю фінансування.

19. Повідомлення про прийняте Комісією рішення про відмову у направленні громадянина за кордон для лікування надсилається громадянину та Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурним

підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, відповідним міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади протягом 10 робочих днів з дати прийняття Комісією рішення.

20. У разі, якщо громадянин потребує іншого типу лікування за кордоном, ніж зазначений у фінансових документах про вартість лікування (рахунок, інвойс тощо) або письмових домовленостях (угодах, договорах, меморандумах тощо), Комісія може розглянути його заяву і прийняти рішення про оплату іншого типу лікування з коштів, які були направлені для оплати іноземному закладу охорони здоров'я на підставі додаткового висновку груп експертів.

21. Інформація про реєстрацію та стан розгляду поданих до МОЗ документів громадян, які потребують направлення на лікування за кордон, а також рішень, прийнятих Комісією, розміщується на офіційному веб-сайті МОЗ України, з використанням єдиного реєстраційного індексу, відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

22. Неправомірність рішень або дій МОЗ, Комісії, інших суб'єктів, які беруть участь у прийнятті рішення щодо направлення громадян за кордон для лікування, громадянин або його законний представник можуть оскаржити в установленому законодавством порядку.
